

Lit Rodriguez y Lordo

Torrida seazon

ORATIO IN FUNERE
ILLMI. D. D. PETRI ESPINOSA ET DAVALOS

GUADALAXARENSIS DIOCESEOS

DIGNISSIMI QUONDAM PRIMI ARCHIPRAESULIS,

HABITA IN TEMPLO MAXIMO METROPOLEOS

VESPERASCENTE IV CALEND. MARTII

ANN. DOM. M DCCC. LXXVI,

A Doct. Michael Baz

Presbytero.

“Super custodiam meam stabo, et
figam gradum super munitionem; et
“contemplabor, ut videam quid dic-
tur mihi, et quid respondeam ad ar-
“güentem me.”

Habac. II. 1.

Optatum, etsi triste ac plorandum solamen! Tamdem aliquando Supremo Domino qui cuncta moderatur et regit, dierum antiquo, in excelso solio ab aeterno sedenti, cui solum datum tempora nosse aut momenta in sua potestate posita, placitum quidem fuit auxiliare ac propitium numen dare, ut meritissimi D. D. Petri Loza nostratis Antistitis, ut venerabilis hujus Metropoleos Capituli caeterorumque cleri, ut cunctorum qui in Guadalaxarensi dioecesi Christo nomen dedere ac cultum, vota non irrita et inania manerent de justis debite persolvendis ei qui indefessa cura pro hac oivilis dominici portione vigilavit; qui cum disrupta consolidaret, cum infirma et debilia confirmaret, et depravata converteret, domum Christi suffulxit; et pietatem corroborans, atque haec agens in hisque immorans, tanquam villicus a Domino fidelis deprehensus, heu! procul a nobis supremum diem clausit, pridie iduum Novembbris anno millesimo octingentesimo sexagesimo sexto.

Quid quod Tu, cui omnia vivunt, qui semper idem es, cuique anni indeficientes exstant, quid quod annorum labente serie lugendum, et amarum ac fleibile, Te imperante, nobis misera sors hodierno die infessa obtulit? En quaeso, A. A., nos qui olim omnes ex praecordiis laetabundi e praelio impiorum ac de exilio revertenti obviam ire, videre ac salutare venerando Archipraesuli Petro Espinosa grato animo decrevimus, quem olim albescentes capite, graves viri, festivique pueri, matronae spectabiles, castaeque virgines; quem simul in unum dives et pauper, magistratus et cives, simplices fideles ac clerici corona cingentes ad almam istam basilicam prosequebamus gestiendo; nunc vero iidem nos, mutata veste, incassum dilectum Antistitem anxie quaerimus, tantumque datum has tristes exuvias moerore confecti huc asportare, ac lacrimis madefacti conspicere.

Funeste mortis insigne, ecquo quanta sit rerum humanarum vicissitudo atque instabilitas, quam inanis et fluxa sit humana spes, quam stulte ac praepostere cogitationes ac desideria in labilibus et caducis collocentur terrigenas edoces! Quo nos dira ac crudelis, in verendum Antistitem quem mortuum lugemus, hac vesperascente die caritas verbit! Ergo si tantus est dolor in rerum jactura, quantus amor in possessione, ululate oves Petri, dum ob oculos cernitis corpus exanime, quae in conspectu ejus gestiebatis dum viveret. Flete igit-

tur quos ad dium ministerium sacerdotes erudivit et composuit; flete pauperes, quibus longa manu provide dedit annonam; vos etiam flete orphani et infantes imbelli, quod tam solliciti tutoris ac patroni praesidio orbati estis; flete et vos, scientiarum avidi et bonarum artium studio incumbentes juvenes, qui persapientem amisistis magistrum. Flete.... sed quorsum ire instituo? Omnes quae fuistis Petri oves, si grato animo estis, ad Ecclesiam confluite; quae quoquo modo ab illo beneficiis affectae fuistis, et praesidium illud quo jam spoliatae estis debito lacrimarum ac pietatis officio prosequimini, lacrimis inquam ac precibus ejus funus comitami, qui dum viveret pro vobis, pro vestro commodo tantam curam sollicitudinem suscepit.

Haud vero decet nimium indulgere dolori; filii etenim amantissimi alienum una mecum putandum statuetis, velle, dilectissimum patrem propter illum angui; incerto subjici, cum adsit coronari; fluctibus tempestate jactari, dum in littore ac portu licet esse securus. Consolamini, consolabor et ego: obiit parens optimus; excessit e nobis pastor, qui nos ad caulas Domini indesinenter perduxit; fulgidissima lampas, undequaque vividissimos radios suae lucis diffundens, extineta est; nostrae Ecclesiae decus et ornamentum a morte sublatum lugemus; lituum sustentando manus inutiles gelidaeque jacent; qui "super custodiam suam stabat, et super munitiōnem gradum figebat" doctor et dux, verbi Dei con-

templator, auditor et praeco, e loco cecidit; exces-
sit inquam e nobis; sed subter coeli inclita tecta
requiescit, de sua securus, de gregis salute semper
sollicitus: extincta lampas; sed sicut sol fulget in
conspectu Dei: sua protectione semper amicti, non
nudi, veste induiti manemus: lituum in palmam
commutavit, ad praemia invitans: in eminentiori
loco etsi oculis impervio nobis adest: eo quod ad
Altissimum gubernavit cor ipsius dum in terris
agebat, in coelis coronari astitit; et dum in diebus
suis corroboraverat custos pietatem, nunc versa vi-
ce illi obtigit innenarrabile Verbum facie ad faciem
contemplari, et in sinu aeternae felicitatis a Supre-
premo Numine quod unicuique reddit juxta opera
sua, clementissime recipi.

Eccillam quo in praesentiarum sermonem colli-
neari mihi lubet, quem insimul cum vobis tanto do-
lore percitum, tantum oportebat lacrimis indulgere
ac colliquescere. Parcite ergo mihi si suggestum as-
cendo, etsi indignus evangelicus praeco: hoc non
mea, sed gravissimorum virorum, qui a consi-
liis exstant gubernando hanc quae Petrum luget
amplam archidiocesim, statuit ac fecit voluntas.
Quae vero, praestantissimi viri, de me vos fefellit
opinio? Ab exiguo homine et tardo ingenii ad di-
cendum, nihil nisi exiguum et incomptum sermo-
nem capiet spes. Quocirca dum verba vobis ad
praeconium Petri facere intendo, cum magnorum
gesta oporteat magnorum laude exornari et extol-

li, vereor ne decus Petri et ornamentum a me
potius foedari et coinquinari, quam facili manu co-
ronam justis ejus dignam intexere. Si quando er-
go me dicente in Petro fuisse non adumbratam,
sed absolutam quam de se Habacue verus pastor
Israel descriptis imaginem, aliquid vel quamplu-
rimum quod ad scopum dedebeat, cuique ineptum
videatur inveneritis, neque argumento, neque velle
sermocinantis, sed mentis quae in eo est tenuitati
tribuere censeatis. Adsis Tu, qui omnia a fine us-
que ad finem sapienter attingis, et tuo propitio
numine fac ut me explanante Illustrissimum Pe-
trum, Te vocante et conferente, et Tibi respon-
dentem et cooperantem, stetisse super custodiam
suam, figentem gradum super munitionem contem-
platum quidquid ei diceretur, et quid responderet
ad arguentem se, horum quisque qui auscultant,
vocanti Tibi respondeat, simul atque indesinenter
satagat ut certam per bona opera vocationem fa-
ciat.

Anno septingentesimo nonagesimo tertio supra
millesimum editus est in lucem praestantissimus vir,
numeris omnibus absolutus Petrus Espinosa et Da-
valos in Tepic hujus dioecesis non ignobili loco.
Qui et quales fuerint ejus parentes, dum ex fructi-
bus quisquis, ipsa veritate ita docente, demetien-
dus est, proculdubio agnoscendum virtute praecla-
ros fuisse, et omni memoria dignos, cum sobolem
non tam sibimetipsis quam Christo et Eclesiae

genuerint; fillis etenim et filiabus, sic volente et ad majora disponente Deo, pro lacte timorem Domini nutrimentum indiderunt, ut rerum probavit even-tus: primi quippe in sortem Domini omnes cooptati, sacerdotum munere ita fungi visi sunt, ut in Christo odorem spargentes, exempla virtutum sectanda posteris reliquerint: aliqui eorum ad præcipuas hu-jus Cathedralis dignitates provecti, parili presby-teratu, parili virtute, et fraterna societate Petro conjuncti, de Ecclesia benemeriti, et pro ea maxi-mis exantlatis laboribus, in pace sanctam vitam fi-ne sancto finierunt: feminæ vero pæne omnes acta-te florente et in ipso juventutis limine constitutæ, alacres mundo valedicere decrevere, virginitatis flos ab ipsis Deo oblatus, cœlesti sposo nuptui se tra-diderunt, ut Agnum quocumque ierit sequerentur, et medio in viridario Christi lilia a Domino planta-ta, bene olentes auras reddiderunt munia inter moniales eximia, tam ea quæ vita functa, quam quæ superstes exstat obivere.

Sed ad Petrum redeamus. Qui quandam de Isaac filiis Tu observantissimus aequi, Jacob dilexi-sti, Essau autem odio habuisti, cum talibus ac tan-tis fratres Petri et sorores donis cumulasses, aver-tente Te ab illo faciem turbabitur, et de via verita-tis, de bono et a sanctitate deficiet? minime gen-tium. Petro enim servata sunt charismata melio-ra: qui de solo et ex terra unde creatus est Adam omnes homines quasi lutum figuli in manu ipsius

plasmare illud et disponere, fecit; quorum viæ in multitudine disciplinæ ab eo mutatae; ex queis dum alios benedit et exaltat, alios maledicit et humiliat," Petrum ad se applicavit, magnis muneribus exornavit, ut super muros Ecclesiae pastor staret, gradum super munitionem figens, ad quid ei dicatur intentus, et ad quid respondeat ad arguentem se.

En quo, edicente Numine, Petro erat pergendum: quando vero minutissimis quæ condidit prospicit Deus, quando verni gemmas et æstatis fructus, eo volente maturat autumnus, de Episcopatu Petro or-nando, cum hoc velit, non providebit et Deus? Ita non fiet. Episcopi non tam honoris quam oneris nomen esse à majoribus accepimus: episcopale mu-nus obibit qui sanctus ut sibi, qui doctrina et ser-mone fuerit eruditus ut cæteris prosit. Petrus sanctitate, Petrus mira eruditione et doctrina pollebit.

Petrus a parentibus ab infantia Deum timere, et se abstinere ab omni peccato edoctus, et primis ru-dimentis quibus pueritia informari solet instruc-tus, ad Guadalaxarense Seminarium tam sua, quam parentum voluntate se contulit. Anceps est utrum illustrius fecerit Petrus Seminarium, hocce vero Pe-trum illustriorem: inibi grammaticæ primum, dein philosophiæ, Theologiæ, Sacris Litteris demum ope-ram dedit. Quid vobis referam solertiam ingenii ad rimandum, assiduitatem ad ediscendum, dexter-i-

tatem ad explanandum, quæ omnia in Petro sic emicuere? Testantur hoc litterarum munia quibus fungi visus est; testantur et graviorum judicia virorum, de quibus monumenta exstant qui magistri, Antistitis quem lugemus apprime neverunt quali ac quanta doctrina et eruditione comparata fuerit Petrus instructus.

Quid autem prodest, aut quo collineat nisi ad malesuadam superbia mentem, scientia quæ inflat, sine charitate quæ aedificat? Hoc neveras; hujus veritatis bene conscius cum adhuc junior essem Petre, priusquam oberrares quæsivisti veram sapientiam: palam in oratione tua ante templum postulas pro illa; et tanquam precox uva in te effloruit: semper rectus, semper tui morum et honestatis, rigidissimus custos: laetatum est in ea cor tuum: pedibus iter rectum fecisti, quoniam a juventute sedulo eam investigasti. Hae fuerunt verni tuæ ætatis temporis erumpentes gemmæ. Sed pergamus ad reliqua.

Vix dum licuit per sacrorum canonum sanctiones, quamvis tremens, ac se indignum altissimo sacerdotii honore reputans, sed Dei voluntati obtemperans, sacris altaribus sese mancipavit Petrus; non quod iste Deum elegerit; sed a Deo electus ut fructum afferret; isteque maneret: communis haec erat opinio, quam non fefellit eventus. Vultis de re hac me testimonia proferre? Testes vos appello, Clericorum ac Tridentinum Seminaria, dum illic cleri-

catus candidatis, hic autem magisterio prefectus multa atque præclara dedit doctrinæ ac pietatis exempla. Testes vos appello, Excelentissimi ac Illustrissimi Joannis de Cabañas et Crespo episcopalia tecta, dum tanti Praesulis capellanus extitit Petrus. Testes vos appello, templum et puellarum secessum Sancto sacra Didaco: vos ampliis donariis locupletavit, Dei cultum, et rectam juvēnum institutionem promovens in hoc et illo suae curæ commisso.

Tanti, cum adhuc neopresbyter esset Petrus, et postmodum, ejus sapientiam, dexteritatem, prudentiam, probitatem, caeterasque quæ in eo reperitae sunt dotes magni nominis Praesules Joannes de Cabañas et Michael Gordo fecere, ut ab illo Promotor Fidei fuerit Petrus renuntiatus, et ipsius Joannis delegatione fungendo, sacram et episcopalem visitationem peregit in aliquibus hujus dioeceseos parochiis; et Illustrissimi Michaelis jussu domum ad disciplinam et institutionem seminarum in urbana parochia de Sta. Maria de Guadalupe sitam, etiam eodem modo visitaverit, eamdemque sanctissimis legibus communiverit.

Eodem ferme tempore, ab hispanico regimine jam mexicanae plague emancipatae, quidam apparuerunt, utinam non, quorum mens laeva dum veram sapientiam neglexit, misero et nunquam satis deplorando omne, liberos esse ab Hispaniae dominatu nescivit, quin fidem simul et disciplinam carea